

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre . 5 frt — kr
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközleendőek.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 8 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő
Bélyegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyórtori hirdetőik
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendőek. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer, —
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7. sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Társadalmi törekvések.

A modern publicistika mindenkor kiváló
gondot szokott fordítani a társadalmi viszonyokra, kivált a vidéken, hol a „társadalmi sajtó“-nak a politikai küzdelmekről magát távol tartva, a társadalmi viszonyok képezik legfőbb tárgyát.

De ha van egy tárgy, a mely legkönnyebben a tévedés labirintjába viszi a gondolkodó elmét, vagy a szenvedélyektől ösztökélt kedélyt, úgy bizonyára a társadalmi viszonyok képezik azt.

A nagy tömkeleget, melyről a mily könnyű kimondani: társadalom, — ép oly nehéz egész valójában felismerni.

Félrevezet könnyen az egyes ember ép úgy, mint az egyesekből alakuló egyes körök. A legtöbb tévedést azonban bizonyára a társadalmi elvek, s ezeknek úgy az egyes emberre mint társadalmi körökre való alkalmazása okozza.

Ilyen az egyenlőség elve, mint társadalmi egyenlőség, mely a leghatározottabban választandó el a politikai és jogi egyenlőségtől.

Ez utóbbit a modern társadalom kivívá, akadtak, kik ettől egy lépéssel tovább mentek, s a társadalmi egyenlőség megvalósításán dolgoznak. Ezek körébe tartoznak a communisták, nihilisták, a social-demokraták mind-megannyi forradalmi irányzatok s azok, kik ezekkel egy törekvésen állanak, de nyíltan közibük állani még nem tartják időszerűnek.

S bár hazánkban fenti társadalmi bajok a vagyon aránytalanságából fejlődő nagy ellentétek hiánya, a munkásosztályt elnyomó, nyomorban tartó burgeois tőke a munkásosztály

csak alakuló félben volta folytán még nincsenek meg, tagadhatatlan tény, hogy sok társadalmi ellentétet fedezünk fel itt-ott is, melyeknek a csirája communistikus bázisus; a társadalmi irigység, — küzdelem ama, a fennálló társadalmi rendből kifolyó consequentia ellen, hogy társadalmi egyenlőség nincs, nem volt, és a mai társadalmi rend alapján nem is lesz.

Azaz mégis volt korszak, midőn még volt társadalmi egyenlőség, akkor, midőn az ember még alig emelkedett ki az állatiság korlátai közül, tehát a kezdetleges emberi korszakban, — s akkor, midőn az ember az emberi jogoktól, a kiváltságtól, hogy eszes lény, megfosztatott, s a rabszolgaság jármába hajtattott, — ott, igen ott megvolt az állati egyenlőség.

Mihelyt azonban az ember az észbeliség első fokára hág, az emberiség hatalmával mindinkább előtérbe lép a z e m b e r, s ezzel együtt az emberek közti különbség egy ed i l e g, s az egy ed i l e g valamely közös vonás, vagy közös cél által egybe fűzött társadalmi körök egyenlőtlensége.

Ezt forszirozza még inkább a társadalmi rend által sanctionált örökösödési jogrend, mely lehetővé teszi, hogy emberek és társadalmak szellemi s anyagi s egyéb előnyei azok kimulta után átvitessenek, mi által az erősebb még erősebbé, a gyengébb még gyengébbé, a társadalmi egyenlőtlenség még nagyobbá lesz.

Művelt agy azonban nem rágódik kesernyész szájjal, gyűlölettel telt kebelével a másíthatatlan ellen, hanem az abstract jelentkező társadalmi egyenlőtlenség elvét fel-

ismerve a concret viszonyok közt, avatott kézzel gyengíti azt a mennyire lehet.

Az emberiség e nemes törekvésében részt venni tisztos munka, ezért küzdeni a felvilágosodott ész büszkesége, a legkisebb siker nagy győzelem számba megy; de a concret viszonyokból merített egyes esetekből, egyesek tetteiből egy nekirugaszkodott álláspontra helyezkedni, a mult századok által megteremtett „csutorás, civis, bugris“, vagy az újabb nemzedék által forgalomba hozott „gentry“ sporiadikusán elejtett szavakból olvasni ki a társadalmi engesztelhetetlenséget, egy majáliskor előfordult incidensből, mely pár ember kellemetlensége, egy kormányparti képviselőnek egy másik kormányparti elleni bukásából, mert az előbbi „városi polgár“, következtetni általános társadalmi krisisre és gyűlölködési jogezimre, ép oly naiv dolog, minthogy a spartaiak a trojaiakkal egy szép asszonyért keveredtek háboruba.

A társadalmi egyenlőtlenségből eredő tagadhatatlan kellemetlen kényszerűségből ily gyermekekes gondolkodás, s elmúlt apró-cseprő kellemetlenségeken való rágódás által nem se githetünk.

Az egyedüli oryosság a művelt, felvilágosodott modern szellem, mely az embert az emberhez a gondolkozásban, felfogásban termi egyenlővé, mely az iparosnak, kereskedőnek, földes urnak, mágnásoknak, sőt még királyoknak, minden emberi lénynek az ész vívmányait közös kincsévé, a társadalmi együtt-létet lehetővé tette és teszi.

Ez a modern felvilágosodott szellem, mely a haladás jelszavával egy, foglaljon helyet a közéletben, a társaséletben, mindenütt, hol emberek egymás közt érintkeznek, ez ter-

TÁRCZA

MEGKÉRTÉK A...

Megkérték a szép kis leány kezét,
De a kis leány kosarat adott.
Kifogásul csak ennyit szólt most ő:
„Várhatok még fiatal vagyok.“

Egy év múlva újra jött a kérő
A kis lány még nem mondott „igen“-t
Úgy fogadta újlag, mint máskor,
Mint valami távol idegent.

Aztán tánczolt egynehány farsangon,
Egy is, más is, mulattatta őt,
De senki sem említé előtte,
— Mit óhajtott már — a főköttöt...

Év évre mult és nem jött több kérő,
Igy a kis lány vén leány maradt:
Tanúság, hogy nem kell osztogatni
Olyan bátran azt a kosarat...

L. L.

EGY TŰLVILÁGOT...

Egy túlvilágot, egy mesés hazát
Tanít a hit, hol a halál után
Békén pihen az élet harciosa,
Ki küzdve küzde sok nehéz tusán

Harczolt, verejtek-ülte homlokán
Barázdát vont, nehéz nyomot hagyott
Sok szenvedés; szívében, ajakán
Mehült a vér, a mosoly elfagyott.

Egy túlvilágot, a mely végtelen,
Benne jutalom, benne büntetés,
Dicsfény övezte koszorús erény,
Kínpadra vont bűn, gazság, tettetés.

Jó angyalok és gonosz ördögök,
Zúgó átok, szárnyon szálló ima.
Dicsőhimnus, s az Úr ellen vádbeszéd.
— Én Istenem, — minő komédia!

Mily önmagát ámitó esalfaság!
Mennyet keresni felhőkön felül,
Alkotni kárhozatot és pokolt
A siron túl, a sár rögén belül!

Álmodni eget; szent titok takart
Menyországot és örök életet,
Holott sirás, s öröm hangok között
Osztó igazság tart itéletet.

Foly, forr az élet, e hullámos ár
Duzzadt folyam; fékvesztve mig rohan;
Gyakorta benn vakító fény, homály,
Pokol, menyország, egyesülve van.

Millió kép, mely egymást váltja fel.
Derűre ború, borúra derű,
Sirásra kacaj, — s a kacajra jaj, —
Édes után a fájó, keserű.

Örök a kép, örök e változás,
Leend, mig népek milliója lesz,
S áll a világ, föld hervad és virul,
„Bolond hitén hazugságot ki vesz.“

Borsody Béla.

IGAZI KINCS.

— A „Gömör“ eredeti tárczája —

Csak az a tied itt e földön, a mi szivedbe
fér, a többi mind-mind csak kölesönvett, melyet
a jövő percz oly hamar elhajt előled, mint a
vihár a katangkórót a beláthatlan pusztán. El-
hervad minden babér s minden emlék romba
dől. Mily kevés ma már azok száma, kiket még
érdekelnek azok, kiket egykor a kapitólium he-
gyén megkoszorúztak.

És az emberek mégis mily lázasan küzde-
nek ezen pillanatnyi nagy dolgokért; mennyit
harcznak, mennyit szenvednek értük, pedig
tán kevesebbet érnek, s kevesebbet folynak be
az élet sorára, mint egy piczi rózsa, rohanó pil-
lanat, vagy a kaczagó lány röpke szerelme.

Pedig ez is muló; — elhervad a rózsa,
elfut a percz kéje s még sokkal hamarabb a
a kaczagó lánynak röpke szerelme. Még ma
szeret és kész mindenre tán érted, holnap arca
mondja már, hogy elfeledett és nincs szava
hozzád a kaczagó ajknak, melynek édes szava
tegnap boldogított.

De hát miért is lenne, mikor minden mu-
lik. És azt, a mi elmúlt, vissza mi sem hozza,
nem a remény, melynek szárnya megtörött már,
nem az emlék, melynek roncsa felett jajgatsz.
Védangyalod, hogyha elhagyott egy perczben,
vissza nem jó hozzád; biztató szava már hit-
getés pusztán, hogy ha nem — hazugság.

jesztendő az iskolákban, s meglátjuk kié a jövő, azoké-e, kik ócska, elavult kicsinyeségeken rágódnak, lehet hogy biztos, tán éppen titkos politikai intencióval, s folyton-folyvást visszafelé tekintenek, vagy a miénk, kik a testvéri jobbot összehozni igyekezünk, kik liberalis modern felvilágosodottsággal a jövőbe tekintünk, s a jövőtől várjuk a modern eszmék diadalát. **Szeless Ödön.**

Üdv Kossuth Lajosnak.

A folyó évi október hó 27-én tartott megyei gyűlés Szentiványi Árpád, Kubinyi Géza, Putnok Mór, Molnár József és Diószeghy Zsigmond megyebizottsági tagok indítványára, mint ezt a megyegyűlésről hozott tudósításunkban már jeleztük — Kossuth Lajos nagy hazánkiát születésének 90-ik évfordulója alkalmából üdvözölni határozta el.

Az üdvözlő-irat e napokban küldetik el a halhatatlan aggastyánnak.

Időszerűnek látjuk azért egy a közgyűlés határozatát, mint az üdvözlő iratot szószertűt ide iktatni.

Kossuth Lajos üdvözlése.

Határozat. Elévülhetetlenek azon érdemek, melyeket Kossuth Lajos az ország alkotmányos intézményeinek megvédése, fejlesztése, a közszabadság ápolása, a valódi ker humanizmus nagy eszméinek megtestesítése körül kimeríthetetlen tevékenysége által a multban férfikorának derekán létesített, kivívott, avagy csak megindított; — eltekintve tehát attól a tényről, hogy újabb bár nem a közélet terein, utja attól, melyet a nemzet az exigenciák parancsoló ujmutatásának s az önfentartás ösztönének is engedve követni magát elhatározta és jónak lát, sokban, vagy egészben — az érdemek méltatása mellett, kegyeletünknek kifejezést adandók, nagy hazánkiának 90-ik születésnapján üdvíratot intézni határozottuk:

Nagy hazánki! Nem akarunk megfellekedni arról, hogy kinek nevét történetünk lapjain megörökített nagy események tették halhatatlanná, a melyek kezdeményezése s irányításánál az ő ragyogó tehetsége volt a döntő tényező — születésnapjának 90. évfordulóját ünnepli

Nyilatkozataiból tudjuk, hogy „az élet terhére van” mit kívánjunk hát? Az életet a halhatatlannak?

Legszívesebb üdvözlésünket küldjük azal a biztosítással, hogy ez évfordulókat késő utóaink is lelkesedéssel fogják ünnepelni.

Légy miként a pálma, büszkén égbe-néző, arczodon a bánat könyvét ki se lássa, — hogyha a csalódás sebet ütött rajtad; mert ha sirni látnak, szánakozó mosoly lesz csakis a béred, de hogy együtt sirjon, vagy zokogjon veled valaki, azt ne várd, — elmúlt az örökre.

Emberi álom, emberi számítás szép és jogos — de aligha teljesül; óramű az élet, melyen csak a percet mutatja az öröm, de az óra számán a fájdalom áll meg. Az ifjúkor tündérerdejében álmódott annyi szép és annyi édes a való hideg kezében mind szétfoszlik; eltűnik a szívnek édes varázsa, el a világ diszszománca, az ég, a föld, kietlen pusztaság lesz... elmúlik minden, szempilláid könyben fürödnek a sok rones látásra s fájjal ismered be, hogy minden, miben boldogságot kerestél: a babér, a dicsőség, az édes szerelem üdve, elrepült tőled, mint a szélnek eresztett pehely, melyet többé ki sem foghat már meg; — elrepült minden, csak egy maradt meg, egy igaz kincs az élet tavaszából a tél zuzmarájában is, csak az, a mit szíved legmélyében bírtál.

És ez egy kincs elég, mert hiszen valódi, elkísér a sirig és még azontul is. Hogy ha bűn sújtott le, arczodba nem vágja; mi közöm van hozzá; te lásd; — ha lelkednek sebet a világ ütötte, megvigasztal, hiszen szívedben alkotja, hogy hordjad a mennyet; — ha mindent, mit bírtál, testvért, rokont, szülőt, sőt lelkednek üdvét dobtad el magadtól, hogy a szerelemnek üdvét bírdad érte, s ez is megcsalt végre, nem bírdad lesz e kincs, de megtölti szíved, hogy ne érezd azt a szörnyű ürességet, melyet a csalódás vájt oly mélyre benne. **Dolintal.**

Fogadja mély tiszteletünk kifejezését, melylyel maradtunk.

Kelt Rimaszombatban 1892. évi október hó 27. és következő napjain tartott rendes vármegye-bizottsági közgyűlésünkben.

Gömör és Kishont t. e. vármegye közönsége nevében.

Bornemisza László s. k.,
alispán.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én Rimaszombatban a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg november havi rendes ülését, melyen pelsücsi Hámos László főispán uró mlga elnöklete alatt jelen voltak: Bornemisza László alispán, Netkovszky Adolf kir. pénzügyigazgató, Groó Vilmos kir. tanácsos tanfelügyelő, Jurasko Jakab kir. főmérnök, dr. Hányi Győző kir. ügyész, Abonyi Pál vm. tiszti főügyész, Török Bálint árvaszéki elnök, dr. Szabó Samu vm. főorvos, Farkas Ábrahám közgazdasági előadó és Ujházy Lajos hivatalbeli és Hevessy Bertalan, Bornemisza István, Ragályi Ferencz, Mihalik Dezső, Fáy Barnabás, Marton János és Szentmiklóssy István választott tagok. Szentiványi Árpád, Máriássy Andor, és Okolicsányi Gáspár szintén választott bizottsági tagok a megjelenésben családi körülményeik által gátoltattak meg.

Az egyes szakelőadók által előadott rendes havi jelentéseken kívül valamely kiválólag közérdekű tárgy alig került a bizottság tárgyalása alá. Ilyennek kell tekintenünk mégis azt, hogy Draskóczy László rimaszécsi járásbeli főszolgabíró, mint a rimaszécsi járás területén előforduló kisebb polgári perekben való bíraskodásra feljogosított bíró, bírói esküjét a közigazgatási bizottságnak ezen teljes ülésben letétén a bíraskodás tényleges megkezdésének immár mi sem áll utjában.

Legfontosabb és mindenkit egyaránt érdeklő tárgya volt mégis az ülésnek a törvényhatósági közutak 1893-1894. évi költség-előirányzata, mely szerint a bevételek főösszege 129,494 frt 85 kr. — a kiadás főösszege 125,120 frt 97 kr. — a remélhető maradvány pedig 4373 frt 88 kr. — állapított meg az 1893-ik évre. A 3 kézi napszám folyó ára 1 frt 50 krban, — egy igaz napszám ára 3 frtban, — az utadó százaléka pedig 8%-ban állapított meg.

Tekintettel azon tájékoztatásra, melyet az utadó kötelezettség szempontjából vármegyénk minden rendű és rangú köreiben sőt még a községi előljárók közt is tapasztalunk egyik közelebbi számunkban az utadó kötelezettség kérdését behatóbban fogjuk tárgyalni.

Érdekes lovasjáték.

Örömmel értesültünk hogy helybeli tüzérdivízió tisztikara élén Rosenauer József alezreddel egy ép oly érdekes, mint kellemes lovas sport eszméjét vetette fel, mely oly általános tetszésre talált, hogy csakhamar az ige testté lön, A tervbe vett sport az úgynevezett „Schnitzel Jagd.” Lényege abban áll, hogy egy lovas a mennyire lehet erdős részleteket is belovagol, utjának nyomait eldobott papirszeletekkel jelzi, — a lovas maga az elbocsátott szarvas szerepét viszi, s a nyomába száguldó lovasok őt a papirszeletes nyomokon követve, elfogni igyekeznek. — Az első lovasjáték f. hó 19-ére volt tervezve, s arra a polgár urak közül is többen hivatalosak voltak. — Délütfél-tizenegykor gyülekezett a társaság a melyben ott láttuk a tiszt urak közt: Straner Eugen-Kristyn Rezső, Hommel Antal, Peschina Miksa főhadnagyok, Einsiedler Gusztáv, Bauer József, Görög György, Edvy István hadnagyok, Fáy István, Farkas Zoltán és Hámos Aladár földbirtokosokat. A deli lovas társaság a vásártér felé vette utját, hol a szarvas elbocsátott, vagyis Peschina főhadnagy a mezőnynek neki vágatott. A vásártéri korlátokat átugratva, a Rima vizén átusztatva, a kurinzi erdőnek vette utját, utközben az ezen alkalomra felállított korlátokat s vont árkokat, mint akadályokat ugratva át.

A kurinzi erdőben eltűnt, s lehetőleg össze-vissza száguldott, utközben szórva mindent a papirszeleteket. E közben a szarvast üzni készülő lovasok is megindultak, a vásártéri korlátokon ők is átugratva, a Rimán ők is áthatoltak, az akadályokat leküzdötték s rohantak a szarvas nyomába. Az akadályversenyek minden izgalma átrezgett, a társaságon. A lovak pompásan tartották magukat, ah pedig itt fel-feltűnt a messzeségből a szarvasul száguldó Peschina főhadnagy vállán átkötött fehér kendő, halló! halló! viszhangzott a szép Rima völgye.

A szarvas elfogásának dicsősége is sarkalta a lovasokat, úgy, hogy valóságos verseny-lovaslás folyt. Egy hatalmas futam után, midőn a lovakról már folyt a habos tajték, végre megközelítették a folyton követett nyomokon a szarvast.

Most jött a döntő ütközet! Halló! Előre! és a jelszóra kiválik pár lovas, Straner főhadnagy s Farkas Zoltán a szarvas közelébe vágják magukat, még egy izgalmas perc, s a szarvas fogva van, — elfogta Farkas Zoltán.

Hallali! Hallali! hangzott a vadászok örömkialtása, mintha csak nem is Peschina főhadnagyot, hanem igazán egy pompás telivér szarvast fogtak volna el.

A szarvas azonban nem nyögdecselet a veszedelem s pusztulás rémétől izgatva, hanem jóízűen kaczagott, ahogy csak egy sneidig főhadnagy kacagni tud.

Az érdekes hallali után az egész társaság visszalovagolt Rimaszombatba s a „Három Rózsa” előtt rövid bucsut vett, hogy délután egy barátságos áldomásra újból összejöjjen.

Ez volt a vadászat röpke története, s bármily érdekes volt ez magában véve, egy még érdekesebb mozzanat, hogy a tisztikar mulatságát a polgársággal megosztani óhajtott. A hadsereg jó vonatkozásai a polgári társadalommal társadalmi és nemzeti érdek lévén, minden kezdeményezés, mely a jelzett irányba indul, igazán örömteljes szívvel üdvözölhető.

Kívánatos azonban, hogy minél nagyobb körben karoltassanak fel a társas együttlét alkalmait, s remélhető is, hogy e szép praecedens még szebb sikerekhez fog vinni a társas élet fejlődése terén.

Helynevek magyarázója.

E czim alatt bocsátotta közre Reső E. S. el Sándor a Magyarország helyneveinek eredetéről szóló tanulmányát, melyben népszerű ethimologia, történelem és földrajzi alapokra fektetett magyarázatok foglalhatók. Az „A” és „B” betűvel kezdődő helyneveket s magyarázatát már 1861-62-ben adta ki, jelenleg a 3-ik füzet áll előttünk mely a „C” betűs helyneveket tárgyalja. Érdekesnek tartjuk itt a megyénkben előforduló helynevek eredetét s magyarázatát magában foglaló részeket felsorolni:

Czinege völgy, dülő neve Szuhafoő határában, nevét egykori birtokosa Czinege Miklóstól kapta a XIV. században.

Csoktábla, Olaszin tul földrész, melyet a hatalmas és különös szeszélyű Bátori Zsófia egy paulinus barát-csokért ajándékozott el, innen az elnevezés s a monda, mely ma is él a nép ajkán.

Csontház, az Aggteleki barlang egy része, a hol most is ember csontok hevernek, a tatárjáráskor menhelye volt a környékbelieknek.

Cselény, erdő, némelyek szerint talaja cselényt — mangasium — tartalmaz, mások szerint a fiatal erdőt nevezik Cselényesnek.

Cserencsény, szlávul Csereszkanj nevet kétséggel a csertől vette.

Cserna-hora, magyarul feketehegy.

Csetnek, m. v. Elnevezése a szláv Csetnjik szótól jön, melynek a magyar jelentése kerek paizs, mert itt hajdan fenyő-erdő levén, a régiek itt készítették a divatos fapaizsokat, melyeket bemázolva hurczoltak hadban.

Chisa, Csiz néven, 1309-ben már itt a boldogságos szűznek, temploma volt, ide Gentilius olasz Cardinal olasz Chartausianusokat hozván, mivel olasz nyelven Chisa — templom, innen kapta a hely nevét.

HIREK.

— **Személyi hir.** A városunkban állomásozó 12-ik számú nehéz ütegosztály parancsnoka. Rosenauer József alezredes két hónapig tartó szabadságáról f. hó 14-én érkezett vissza városunkba.

— **Esküvő.** Putnoki Putnok Mór orsz. képviselő f. 22-én vezeti oltárhoz néhai szent-imrei Károlyi Károly és neje szül. Benedekfalvi Luby Saroltának bájos leányát Saroltát. A menyasszony részéről a következő jelentést adták: Szent-imrei Károlyi László v. b. t. t. nyugalmazott magy. kir. udvari alkanczellár, a szász kir. Ernest rend nagykeresztése, örömmel jelenti unoka hugának néhai szent-imrei Károlyi Károly és neje szül. benedekfalvi Luby Sarolta leányának, szent-imrei Károlyi Saroltának, putnoki Putnok Mór orsz. országgyűlési képviselő, cs. és kir. tartalékos huszárhadnaggyal, öz. putnoki Putnok Mórné szül. frivaldi Frivaldszky Matild fiával Gesztetén f. évi november hó 22-én történendő egybekelését. Gesztete, 1892. november havában. A völgegy részéről pedig a következő; öz. putnoki Putnok Mórné szül. frivaldi Frivaldszky Matild örömmel jelenti fiának putnoki Putnok Mór orsz. országgyűlési kép-

viselő cs. és kir. tartalékos huszárnagynak, szent-imrei Károlyi Saroltával néhai szent-imrei Károlyi Károly és neje szül. benedekfalvi Luby Sarolta leányával Geszteten f. évi november hó 22-én törtéendő egybekelését. Kelemér, 1892. november havában. Megyénk két kiváló családjából származó fiatal pár frigyéhez mi is leg-
őszintűbb jókívánatainkat fejezzük ki.

— **Halálozás.** Megyénk egy kiterjedt családját megrendítő gyász érte. Hanvay Zoltán, a minden női erényekkel ékeskedő, jóságos családanya nincs többé, f. hó 15-én A.-Vályban hirtelen elhunyt. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Hanvay Zoltán, mint férj; igazi árvái: Hanvay Mária, völegényével: Székely Istvánnal, — Erzsébet, férjével: Beélik Ivánnal és kis fiukkal: Pistukával, — Ifj. Hanvay Zoltán, mint gyermekei; özv. Fodor-Abaffy Mária, mint anya; Fodor Anna, férjével; Isaák Istvánnal s gyermekeivel; Fodor Izaura, férjével; Polgáry Károlyival s gyermekeivel; Fodor Terézia, férjével; Kubinyi Aladárral és gyermekeivel; Fodor Erzsébet, mint nővérek; Okolicsányi Gáspár és gyermekei, mint sógor; Molnár-Abaffy Erzsébet, mint nagynénje; ugy maguk, mint a nagyszámu rokonság nevében is vigasztalhatatlan bánattól megtört szívvel jelentik a legjobb nő, páratlan anya, hü gyermek, szerető testvér, illetve sógornő s unokahugnak: **Hanvay Zoltánné** született Fodor Mária urnőnek Alsó-Vályban, 1892. nov. hó 15-én történt váratlan gyors elhunytát. Egyetlen szenvedő fia ápolásának szentelte életét; megmentette egyetlen unokája életét önfeláldozó ápolásával — s ezeket fizette meg drága életével. Áldott porhüvelyé folyó hó 17-én fog ideiglenesen a vályi sirkertben az anyaföldnek, az ev. ref. vallás egyszerű szertartásával, átadatni. Örök béke lengjen áldott hamvai felett! Jó lelke terjessze ki áldó s védő karjait odafentről is vigasztalhatatlan övéi felett!

— **A gymnásiumi ifjúság** műkedvelői színi előadásáról már lapunk múlt számában megemlékeztünk, az utána következett táncmulatságról azonban az idő előhaladottsága miatt értesítést nem adhattunk. Az előadás után a közönség a Casino termébe vonult át, s midőn a táncztermet redbe hozták — mintegy 3/4 óra mulva — a legtüzesebben fogott a tánczba. A táncmulatságon leginkább a gymnásiumi tanulók és a serdülő leánykák (pardon kisasszonykák) vettek részt, a multság a legfesztelenebb jókedvvel tartott egészen reggeli fél öt óráig.

— **Papi értekezlet.** Lapunk előző számában megemlékeztünk Szentpétery Sámuel pelsőci ev. ref. lelkész azon indítványáról, melyben azt óhajtja, hogy halottak estéjén a kálvinisták is gyujtsanak világot elhalt szeretteik sirján. Ezen irat az ev. ref. lelkészek között nagy ellenszeggel találkozott s mert ez által saját tanaik elleni ténykedést láttak fenforogni, f. hó 14-ére Tornallyára papi értekezletet hívtak egybe, mely értekezlet után a Szentpétery Sámuel indítványát kárhözatva elutasította. Ezzel ezen nagy port vert ügy befejezést nyert.

— **A közönség megnyugtására** közöljük Miskolczy Henrik volt szinigazgató tegnap érkezett sürgönyét, melyet az általa illetéktelenül felszedett bérletösszegek visszafizetése ügyében, szintársulatunk titkárához intézett Székely-Udvarhelyről: „Pénzt megszerzem, legkésőbb elsejéig mindenkinek visszatérítem Miskolczy.“

— **Irodalmi vállalat.** Paál Gyula, községi iskolai tanító, lapunk belmunkatársa egy 10–12 ivre terjedő kötet elbeszélést bocsát sajtó alá. A „Kandalió mellett“ czim alatt megjelenő s illusztrált elbeszéléseket tartalmazó kötet Náray J. A. kiadásában f. év karácsonyára jelenik meg. Paál Gyula neve az irodalom terén már ismeretes a nagy közönség előtt. Ismerve a megjelenendő elbeszéléseket, — melyekből a legközelebb mutatvánnyal szolgálunk — legmelegebben ajánljuk olvasóinknak. A kötet különösen karácsonyi és újévi ajándéknak nagyon alkalmas. Ara füzve 80 kr., diszkötésben 1 frt 20 kr.

— **A Balogfalán** vendégszerepelt Osvát rablóneven Egyenes Bandi et comp. Sisa Pista ismét hallatnak magukról. Csak nemrégiben közöltük, hogy Balogfalán egy biztos helyen sikerült a jó madarat elfogni, honnan a csendőrök a füleki járásbíróhoz börtönébe internálták. Ugy tetszik azonban, hogy az állami koszt és kvártély nem tetszett a jó madaraknak, mert czimborájával Sisa Pistával sikerült neki megszökni s azután egy lakadalmas házban kerestek menekülést, de számítva az esetleges meglepetésre, kivülre őrt állítottak. A számítás nem is csalt, mert nemsokára két csendőr akart barátságos szóba állni a jó madarakkal. Nekik azonban erre semmi kedvük nem lévén, kerekét oldottak s a közeli erdő felé menekülve még vissza is lövöldöztek az üldöző csendőrökre. Menekülésök sikerült s így más időre kell várnia a bíróságnak, mikor ismét találkozhatnak e régi ismerősökkel.

Változások. A rózsnyói rom. kath. egyházmegyében Gömör-Ráhórol saját kérelmére áthelyezett főt. Kishonthy Barna plébános ur Sütetere. Helyébe jött Ráhóra Nagy-Szuhárol h.-plébánossá Lihán Nétus. Nagy-Szuhára jött Sőregről nagyt. Drescsik János segéd-lelkésznek.

— **A gömői ev. egyházmegye** szeretetben álló főesperese: Terray Gyula, — a ki pár hét előtt főesperesi hivataláról szóló lemondását Szentiványi Arpád orsz. képviselő egyházmegyei felügyelő urnak beküldötte — mint örömmel értesülünk — S.-Gömörön, a polgári iskolának f. hó 15-én tartott pártfogósági gyűlése alkalmával, az összes pártfogóság, főként pedig Szentiványi Miklós ur óhajának engedve — lemondását visszavette.

— **X. kisasszony** rendkívül megaragudott a szabójára, mert az általa megrendelt ruhát nem küldte el a kitűzött időre. Fogta magát s a következő sürgönyt menesztette szabójához: Ha a ruhát nem küldte a „derekamat“ okvetlen küldje, mert szükségem van rá. — (Az a nevezetes benne, hogy az egész nem mese, hanem megtörtént dolog.)

Tűzfecskendők próbája. A tornallyai járás 25 községe részére az alispáni hivatal által megrendelt tűzfecskendők f. hó 24-án fognak átadatni az illető községek előjáróságainak, az ugyanezen napon városunk főtérén megejtendő bizottsági próba után.

Egy millió az utcán. Bpsten nov. 16-án a hajnali órákban egy postaszolga, a ki a verseny-utcai postai kezelési hivatal s a főposta közt végzi a pénz- és értékszallítást, kocsijáról egy, több mint egy millió forintnyi államjegyeket tartalmazó zsákot vesztett el. A míg a rendőrség s a posta emberei a zsákot keresték, két egyszerű kofasszony — kik a vidékről hajnalban hordják be holmijukat a fővárosba — a kerepesi uton belebóltott a pénzes-zsákba s látva rajta a postának különböző bélyegezését, nem is sejtve, hogy mit letek, nyugodtan bevitték a zsákot a főpostára még a reggeli órákban.

— **Az új pénzek.** A bécsi numizmatikai társaság ülésén már bemutatták a tíz- és a két filléresek híján az összes új pénzeket, nevezetesen az arany tizkoronásokat, az ezüst koronásokat, a nikél- és bronz aprópénzt. Ernst főbányatanácsos, ki a bemutatás alkalmából az új pénzről felolvasást tartott, azt a figyelemreméltó megjegyzést tette, hogy a tizkoronás és az egykoronás közt nagyon nagy köz van, rövid időn szükség lesz, tehát öt és kétkoronásokra. Ugyanígy nagy a távolság a korona és husz fillér közt, ugy, hogy szükség lesz félkoronásokra.

— **„En vagyok a Lajoska.“** Azt hisszük kevesen vannak városunkban, akik ne ismernék azt a nagy, fekete cigányt, aki ékként szokta bemutatni magát, midőn „kódum“ megy. Tehát ez a „Lajoska“, vagy igazi néven Lakatos Lajos és Lakatos József cigányok a f. hó 19-én tartott heti vásár alkalmával a vásártéren Palik Pál rimaszaluzsányi lakosnak kukoriczát segítettek átszórni, s mialatt ennél segédkeztek, valamelyikük a Palik Pál zsebében levő piros kendőt 9 frt tartalmával együtt szintén segítette „átszórni“ a saját zsebébe. De nem sokáig örülhettek a sikeres „átszórásnak“, mert két csendőr még az nap elcsipte őket, s a rimaszombati kir. járásbíróhoz kísérte be, mely a tárgyalást nyomban megtartotta, „Lajoskát“ 14 napi — Lakatos Józsefet pedig 6 heti fogházra ítélte.

Törvénykezési csarnok.

Sport szenvedély. Mikor az ősz első hideg szele megsörrenti a fák sárguló leveleit, s azok lehullva ellepik az avart, minden kebelbe édes meglegedés költözik, a kik szeretnek puskával banni, mert megérkezett a vadászat ideje.

Eddig azt hittem, hogy csak uriközönségünk hódol e nemes szenvedélynek, mert bármiként is szemléljük a dolgot, bizony csak uri multság az.

Azonban nem hiába élünk a haladás századában, minden téren az „előre“ a jelszó, a vadászat is megszűnik már kizárólag az urak multsága lenni, egy egészen új elem is részt követel magának ez „uri passióból“, még akkor is, ha úgy jár mint Vitko György, a balogvölgyi hirneves kanásza. Ha az ember látja, bizony nem hinné, hogy benne is a XIX. század szenvedélyei uralkodnak, de hát hiába, a látszat sokszor csal. Felesapott ő is Nimród unokái közé, Csak hogy szerencsétlenségére, mert „kedvét követendette gyász.“ Az ember hogy vadászhasson, az első feltétlen kellék, hogy jó vadászfegyvere legyen, mert bár milyen jó vadász is legyen valaki, a mai világban már nem teljesedik be rajta a közmondás: „ha az Isten akarja, a bot is el sül.“ Azonban nem mindenki van abban a kedvező helyzetben, hogy bármikor passionátus költségeket okozhasson magának, de ha a szenvedély urálja, kénytelen azt kielégíteni sokszor meg nem engedett módon is. Vitko György is abban a tudatban, hogy ő jó vadász, elhatározta bármily áron is fegyverhez jutni. Sokáig gondolkodott, mert volt ideje hozzá, mikor a juhok után sétált a mezőn, s kigondolta, ha venni nem lehet, hát Szentmiklóssy Aladárnak bizonyosan lesz jó fegyvere s így majd kerit tőle.

Azonban bármilyen jóindulatu legyen is valaki, s bármennyire tudja is méltányolni „szerencsétlen“ embertársai bajait, Szentmiklóssy Aladár ez egyszer zokon vette, hogy az ő tulajdonával elégitse ki valaki szenvedélyét, s mikor tudomására jutott, a cselekmény „indokait“ nem találta eléggé alaposnak, annak elfogadhatóságára, s így Vitko György a vádlottak padjára került.

Szokatlan volt rá nézve a helyzet, s erősen hangoztatta, hogy ezentul okosabb lesz s megtartja azt az elvet, „hogy azért adatott az embernek az ész, hogy szenvedélyei fölött uralkodni tudjon. A kir. törvényszék abból a szempontból, hogy ezen, bár egy kissé későn hangoztatott elvet a praxis utján is elsajátítsa, gyakorlatra a rimaszombati fogházba hívta be két hónapra.

Irodalom.

A meglepetések újabb és újabb nemével örvendeztetni meg a „Képes Családi Lapok“ előfizetőit; most ismét egy oly meglepetést nyujt nekik, aminőt egyetlen szépirodalmi lap sem tesz meg; ugyanis e lap legutolsó számában november hónapot alegorice feltüntető, gyönyörű kivitelű kép van, melyhez dr. Teleki Sándor irt lendületes költeményt. A szerkesztőség ezentul minden hónapban ad egy ily képet, a megfelelő allegoriában s verssel. De nem csak előfizetőinek nyujt e lap meglepetéseket, hanem annak áldozatkész felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa: dr. Murányi Ármin a jótékonyt is nagyban gyakorolja, így legközelebb a közoktatási miniszternek ajánlott fel 940 darab saját kiadásában megjelent „Naptárt“, a szegény tanítók és tanítónők között leendő díjtalan kiosztás végett. Gróf Csáky Albin miniszter dr. Murányinak ez emberbaráti ajánlatát elfogadta s meleg hangon irt levélben köszönte meg az adományt, a melyre vonatkozólag a hivatalos „Budapesti Közlöny“ 1892. évi november 9-én megjelent 256-ik számában következő sokat olvassuk: „A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter dr. Murányi Ármin budapesti lakosnak az általa kiadott naptárakból 940 példánynak szegény néptanítók és tanítónők között való kiosztása végett történt átengedéseért köszönetét nyilvánította.

E lapot mi is a legmelegebben ajánljuk olvasóink, különösen női olvasóink figyelmébe.

A hölgyekhez intézett felhívásunkra utólag még e levelet kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Gömör“ utolsó számában közzétett felhívása folytán, szives készséggel adok kifejezést több ismerősöm élénk óhajának, kik a jelmezball létrehozatalát igen szeretnék, szép jövőt jósolva a bál sikerének. Természetes, minden ami az ujság ingerével bir, jobban vonzza a mulatni szeretőket.

Teljes tisztelettel
Egy asszony.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

I. F. urnak Budapest. Azt kérdezi ön, mit jelent ez a szó: „csutorás“? Eredetét, régebbi értelmét s több hozzáfűzött combinatiót itt nem tárgyalhatunk, hanem azt kimondhatjuk, hogy legkevésbé sem meggyalázó kifejezés, mert ha az volna főispánunk instellációja alkalmával nem mondotta volna a legkomolyabb kijelentése közben e nyilatkozatot Rimaszombatra vonatkozólag, hogy „én leszek ettől fogva az első csutorás.“ Különböztet azt hisszük, hogy tulajdonképen törzsökös városi emberre szokták az itteni specialis viszonyok között mondani.

— **Választott megyebizottsági tagnak.** Legyünk nagy lelkűek; hagyjuk menekülni. Talán fog tanulni a mostani vereségből.

Kályha mellett szerzőjének. Betettük a kályhába.

viselő cs. és kir. tartalékos huszárhadnagyak, szent-imrei Károlyi Saroltával néhai szent-imrei Károlyi Károly és neje szül. benedekfalvi Luby Sarolta leányával Gesztetén f. évi november hó 22-én történendő egybekelését. Kelemér, 1892. november havában. Megyénk két kiváló családjából származó fiatal pár frigyéhez mi is leg-összintébb jókívánatainkat fejezzük ki.

Halálozás. Megyénk egy kiterjedt családját megrondító gyász érte. Hanvay Zoltán, a minden női erényekkel ékeskedő, jóságos családanya nincs többé, f. hó 15-én A.-Vályban hirtelen elhunyt. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Hanvay Zoltán, mint férj; igazi árvái: Hanvay Mária, völegényével: Székely Istvánnal, — Erzsébet, férjével: Beélik Ivánnal és kis fiukkal: Pistukával, — Ifj. Hanvay Zoltán, mint gyermekei; özv. Fodor-Abaffy Mária, mint anya; Fodor Anna, férjével; Isaák Istvánnal s gyermekeivel; Fodor Izaura, férjével; Polgáry Károlyival s gyermekeivel; Fodor Terézia, férjével; Kubinyi Aladárral és gyermekeivel; Fodor Erzsébet, mint nővérek; Okolicsányi Gáspár és gyermekei, mint sógor; Molnár-Abaffy Erzsébet, mint nagynéne; ugy maguk, mint a nagyszámu rokonság nevében is vigasztalhatatlan bánattól megtört szívvel jelentik a legjobb nő, páratlan anya, hü gyermek, szerető testvér, illetve sógornő s unokahugnak: **Hanvay Zoltánné** született Fodor Mária urnőnek Alsó-Vályban, 1892. nov. hó 15-én történt váratlan gyors elhunytát. Egyetlen szenvedő fia ápolásának szentelte életét; megmentette egyetlen unokája életét önfeláldozó ápolásával — s ezeket fizette meg drága életével. Áldott porhüvelyé folyó hó 17-én fog ideiglenesen a vályi sírkertben az anyaföldnek, az ev. ref. vallás egyszerű szertartásával, átadatni. Örök béke lengjen áldott hamvai felett! Jó lelke terjessze ki áldó s védő karjait odafentől is vigasztalhatatlan övéi felett!

A gymnásiumi ifjúság műkedvelői színi előadásáról már lapunk múlt számában megemlékeztünk, az utána következett táncmulatságról azonban az idő előhaladottsága miatt értesítést nem adhattunk. Az előadás után a közönség a Casino termébe vonult át, s midőn a táncztermet redbe hozták — mintegy 3/4 óra múlva — a legtözebben fogott a tánczba. A táncmulatságon leginkább a gymnásiumi tanulók és a serdülő leánykák (pardon kisasszonykák) vettek részt, a mulatság a legfosztelenebb jókedvvel tartott egészen reggeli fél öt óráig.

Papi értekezlet. Lapunk előző számában megemlékeztünk Szentpétery Sámuel pel-süci ev. ref. lelkész azon indítványáról, melyben azt óhajtja, hogy halottak estjén a kálvinisták is gyujtsanak világot elhalt szeretteik sirján. Ezen irat az ev. ref. lelkészek között nagy ellenszeggel találkozott s mert ez által saját tanaik elleni ténykedést láttak fenforogni, f. hó 14-ére Tornallyára papi értekezletet hívtak egybe, mely értekezlet azután a Szentpétery Sámuel indítványát kárhóztatva elutasította. Ezzel ezen nagy port vert ügy befejezést nyert.

A közönség megnyugtására közöljük Miskolc-zy Henrik volt színigazgató tegnap érkezett sürgönyét, melyet az általa illetéketlenül felszedett bérletösszegek visszafizetése ügyében, szintársulatunk titkárhoz intézett Székely-Udvarhelyről: „Pénzt megszerzem, legkésőbb elsejéig mindenkinek visszatérítem Miskolc-zy.”

Irodalmi váliat. Paál Gyula, községi iskolai tanító, lapunk belmunkatársa egy 10—12 ivre terjedő kötet elbeszélést bocsát sajtó alá. A „Kandalló mellett” czim alatt megjelenő s illusztrált elbeszéléseket tartalmazó kötet Náray J. A. kiadásában f. év karácsonyára jelenik meg. Paál Gyula neve az irodalom terén már ismeretes a nagy közönség előtt. Ismerve a megjelenendő elbeszéléseket, — melyekből a legközelebb mutatvánnyal szolgálunk — legmelegebben ajánljuk olvasóinknak. A kötet különösen karácsonyi és ujévi ajándéknak nagyon alkalmas. Ara füzve 80 kr., diszkótésben 1 irt 20 kr.

A Balogfalán vendégszerepelt Osvát rablónéven Egyenes Bandi et comp. Sisa Pista ismét hallatnak magukról. Csak nemrégiben közöltük, hogy Balogfalán egy biztos helyen sikerült a jó madarat elfogni, honnan a csendörök a füleki járásbírósnak börtönébe internálták. Ugy tetszik azonban, hogy az állami koszt és kvártély nem tetszett a jó madaraknak, mert czimborájával Sisa Pistával sikerült neki megszökni s azután egy lakadalmas házban kerestek menekülést, de számítva az esetleges meglepetésre, kívülre őrt állítottak. A számítás nem is csalt, mert nem-sokára két csendör akart barátságos szóba állni a jó madarakkal. Nekik azonban erre semmi kedvük nem lévén, kereket oldottak s a közeli erdő felé menekülve még vissza is lövöldöztek az üldöző csendörökre. Menekülésök sikerült s így más időre kell várnia a bíróságnak, mikor ismét találkozhatnak e régi ismerősökkel.

Változások. A rózsnyói rom. kath. egyház-megyében Gömör-Ráhoról saját kérelmére áthelyeztetett főt. Kishonthy Barna plébános ur Sütetérre. Helyébe jött Ráhora Nagy-Szuháról h.-plébánossá Lihán Nétus. Nagy-Szuhára jött Söregről nagy. Drescsik János segéd-lelkésznek.

A gömői ev. egyházmegye szeretetben álló főesperese: Terray Gyula, — a ki pár hét előtt főesperesi hivataláról szóló lemondását Szentiványi Arpád orsz. képviselő egyházmegyei felügyelő urnak beküldötte — mint örömmel értesülünk — S.-Gömörön, a polgári iskolának f. hó 15-én tartott pártfogósági gyűlése alkalmával, az összes pártfogóság, főként pedig Szentiványi Miklós ur óhajának engedve — lemondását visszavette.

X. kisasszony rendkívül megharagudott a szabójára, mert az általa megrendelt ruhát nem küldte el a kitűzött időre. Fogta magát s a következő sürgönyt menesztette szabójához: Ha a ruhát nem küldte a „derekamat” okvetlen küldje, mert szükségem van rá. — (Az a nevezetes benne, hogy az egész nem mese, hanem megtörtént dolog.)

Tűzfecskendők próbája. A tornallyai járás 25 községe részére az alispáni hivatal által megrendelt tűzfecskendők f. hó 24-én fognak átadatni az illető községek előjáróságainak, az ugyanezen napon városunk főtérén megejtendő bizottsági próba után.

Egy millió az utcán. Bpsten nov. 16-án a hajnali órákban egy postaszolga, a ki a verseny-utcai postai kezelési hivatal s a főposta közt végzi a pénz- és értékszallítást, kocsijáról egy, több mint egy millió forintnyi államjegyeket tartalmazó zsákot vesztett el. A míg a rendőrség s a posta emberei a zsákot keresték, két egyszerű kofa-asszony — kik a vidékről hajnalban hordják be holmijukat a fővárosba — a kerepesi uton belebotlott a pénzes-zsákba s látva rajta a postának különböző bélyegzését, nem is sejtve, hogy mit letek, nyugodtan bevitték a zsákot a főpostára még a reggeli órákban.

Az új pénzek. A bécsi numizmatikai társaság ülésén már bemutatták a tiz- és a két filléresek híján az összes új pénzeket, nevezetesen az arany tizkoronásokat, az ezüst koronásokat, a nikél- és bronz aprópénzt. Ernst főbányatanácsos, ki a bemutatás alkalmából az új pénzről felolvasást tartott, azt a figyelemreméltó megjegyzést tette, hogy a tizkoronás és az egykoronás közt nagyon nagy köz van, rövid időn szükség lesz, tehát öt és kétkoronásokra. Ugyanígy nagy a távolság a korona és husz fillér közt, ugy, hogy szükség lesz félkoronásokra.

„En vagyok a Lajoska.” Azt hisszük kevesen vannak városunkban, akik ne ismernék azt a nagy, fekete cigányt, aki ekként szokta bemutatni magát, midőn „kóduini” megy. Tehát ez a „Lajoska”, vagy igazi néven Lakatos Lajos és Lakatos József cigányok a f. hó 19-én tartott heti vásár alkalmával a vásártérnen Palik Pál rimaszaluzsányi lakosnak kukoriczát segitettek átszórni, s mialatt ennél segédkeztek, valamelyikük a Palik Pál zsebében levő piros kendőt 9 irt tartalmával együtt szintén segitett „átszórni” a saját zsebébe. De nem sokáig örülhettek a sikeres „átszórásnak”, mert két csendör még az nap elcsipte őket, s a rimaszombati kir. járásbírósnak kisérté be, mely a tárgyalást nyomban megtartotta, „Lajoskát” 14 napi — Lakatos Józsefet pedig 6 heti fogházra ítélte.

Törvénykezési csarnok.

Sport szenvedély. Mikor az ősz első hideg szele megsörrenti a fák sárguló leveleit, s azok lehullva ellepik az avart, minden kebelébe édes meglegedés költözik, a kik szeretnek puskával banni, mert megérkezett a vadászat ideje.

Eddig azt hittem, hogy csak uriközönségünk hódol e nemes szenvedélynek, mert bármiként is szemléljük a dolgot, bizony csak uri mulatság az.

Azonban nem hiába élünk a haladás századában, minden téren az „előre” a jelszó, a vadászat is megszűnik már kizárólag az urak mulatsága lenni, egy egészen új elem is részt követel magának ez „uri passióból”, még akkor is, ha úgy jár mint Vitko György, a balogvolgy hirneves kanásza. Ha az ember látja, bizony nem hinné, hogy benne is a XIX. század szenvedélyei uralkodnak, de hát hiába, a látszat sokszor csal. Felcsapott ő is Nimród unokái közé, Csak hogy szerencsétlenségére, mert „kedvét követendette gyász.” Az ember hogy vadászhasson, az első feltétlen kellék, hogy jó vadászfegyvere legyen, mert bár milyen jó vadász is legyen valaki, a mai világban már nem teljesedik be rajta a közmondás: „ha az Isten akarja, a bot is el sül.” Azonban nem mindenki van abban a kedvező helyzetben, hogy bármikor passionátus költségeket okozhasson magának, de ha a szenvedély uralja, kénytelen azt kielégíteni sokszor meg nem engedett módon is. Vitko György is abban a tudatban, hogy ő jó vadász, elhatározta bármily áron is fegyverhez jutni. Sokáig gondolkozott, mert volt ideje hozzá, mikor a juhok után sétált a mezőn, s kigondolta, ha venni nem lehet, hát Szentmiklóssy Aladárnak bizonyosan lesz jó fegyvere s így majd kerít tőle.

Azonban bármilyen jóindulatu legyen is valaki, s bármennyire tudja is méltányolni „szerencsétlen” embertársai bajait, Szentmiklóssy Aladár ez egyszer zokon vette, hogy az ő tulajdonával elégitse ki valaki szenvedélyét, s mikor tudomására jutott, a cselekmény „indokait” nem találta eléggé alaposoknak, annak elfogadhatóságára, s így Vitko György a vádlottak padjára került.

Szokatlan volt rá nézve a helyzet, s erősen hangoztatta, hogy ezentul okosabb lesz s megtartja azt az elvet, „hogy azért adatott az embernek az ész, hogy szenvedélyei fölött uralkodni tudjon. A kir. törvényszék abból a szempontból, hogy ezen, bár egy kissé későn hangoztatott elvet a praxis útján is elsajátítsa, gyakorlatra a rimaszombati fogházba hívta be két hónapra.

Irodalom.

A meglepetések újabb és újabb nemével örvendeztetni meg a „Képes Családi Lapok” előfizetőit; most ismét egy oly meglepetést nyujt nekik, aminőt egyetlen szépirodalmi lap sem tesz meg; ugyanis e lap legutolsó számában november hónapot alegorice feltüntető, gyönyörű kivitelű kép van, melyhez dr. Teleki Sándor irt lendületes költeményt. A szerkesztőség ezentul minden hónapban ad egy ily képet, a megfelelő allegoriában s verssel. De nem csak előfizetőinek nyujt e lap meglepetéseket, hanem annak áldozatkész felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa: dr. Murányi Ármin a jótékonyt is nagyban gyakorolja, így legközelebb a közoktatási miniszternek ajánlott fel 940 darab saját kiadásában megjelent „Naptárt”, a szegény tanítók és tanítónők között leendő díjtalan kiosztás végett. Gróf Csáky Albin miniszter dr. Murányinak ez emberbaráti ajánlatát elfogadta s meleg hangon irt levélben köszönte meg az adományt, a melyre vonatkozólag a hivatalos „Budapesti Közlöny” 1892. évi november 9-én megjelent 256-ik számában következő sokat olvassuk: „A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter dr. Murányi Ármin budapesti lakosnak az általa kiadott naptárakból 940 példánynak szegény néptanítók és tanítónők között való kiosztása végett történt átengedéseért köszönetét nyilvánította.

E lapot mi is a legmelegebben ajánljuk olvasóink, különösen női olvasóink figyelmébe.

A hölgyekhez intézett felhívásunkra utólag még e levelet kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Gömör” utolsó számában közzétett felhívása folytán, szives készséggel adok kifejezést több ismerősöm élénk óhajának, kik a jelmezből létrehozatalát igen szeretnék, szép jövőt jósolva a bál sikerének. Természetes, minden ami az újság ingerével bir, jobban vonzza a mulatni szeretőket. Teljes tisztelettel
Egy asszony.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

I. F. urnak Budapest. Azt kérdezi ön, mit jelent ez a szó: „csutorás”? Eredetét, régebbi értelmét s több hozzáfűzött combinációt itt nem tárgyalhatunk, hanem azt kimondhatjuk, hogy legkevésbé sem meggyalázó kifejezés, mert ha az volna főispánunk instellációja alkalmával nem mondotta volna a legkomolyabb kijelentése közben e nyilatkozatot Rimaszombatra vonatkozólag, hogy „én leszek ettől fogva az első csutorás.” Különben azt hisszük, hogy tulajdonképen törzsköcs városi emberre szokták az itteni specialis viszonyok között mondani.

Választott megyebizottsági tagnak. Legyünk nagy lelkűek; hagyjuk menekülni. Talán fog tanulni a mostani vereségből.

Kályha mellett szerzőjének. Betettük a kályhába.

A legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzéke.

Ifj. Szabó László nagybirtokos Várgede 1033 frt — kr. Dapsy Béla nagybirtokos Szkáros 972 frt 93 kr., Fornét Jenő* ny. tszéki elnök Feled 958 frt 52 kr., Vajda Ferdinánd földbirtokos P.-Apáthi 957 frt 29 kr., Heinzelmann Alfréd földbirtokos Lieze 926 frt 83 kr., Vad András földbirtokos Füge 918 frt 59 kr., Molnár Lajos földbirtokos Tamásfala 909 frt 36 kr., Szilárdy Oktáv földbirtokos Sajó-Lenke 856 frt 43 kr., Ragályi Gyula földbirtokos Ragály 848 frt 93 kr., Hevessy László földbirtokos Sztárnya 828 frt 70 kr., Szilárdy Béla földbirtokos Szentkirály 821 frt 60 kr., Hevessy Benedek földbirtokos Füge 786 frt 26 kr., Csiszár László bérlő Serke 779 frt 12 kr., Hevessy Bertalan földbirtokos Tornallya 761 frt 81 kr., Szontagh Pál* földbirtokos Csetnek 749 frt 98 kr., Beélik Iván földbirtokos A.-Vály 726 frt 38 kr., Hevessy József földbirtokos Rozsnyó 714 frt 97 kr., Hámos Zoltán földbirtokos Feled 688 frt 31 kr., Czibur Pál földbirtokos Feled 680 frt — kr., Fáy Viktor földbirtokos Bodoló p. 666 frt 05 kr., Broncs István földbirtokos Rimaszombat 662 frt 28 kr., Czibur Gusztáv földbirtokos Feled 655 frt 67 kr., Altstok Ede bérlő Dobsina 621 frt 65 kr., Marton János ügyvéd Rimaszombat 616 frt 50 kr., Diószeghy Zsigmond földbirtokos Kelemér 614 frt 50 kr., dr. Markó Sándor* közjegyző Rozsnyó 613 frt 50 kr., Ifj. Szentmiklóssy Kálmán földbirtokos Uzapanyit 608 frt 11 kr., Fáy Gusztáv nyug. főispán Nyustya 604 frt 44 kr., Gömör János urad. igazgató Bécs 597 frt 44 kr., Lovesányi Samu* ügyvéd Felső-Balog 583 frt 14 kr., Kubinyi Aladár* kir. törvényszéki elnök Rimaszombat 576 frt 80 kr., Molnár József* ügyvéd Rimaszombat 568 frt 34 kr., Kohn Sámuel regálebérlő Tiszolcz 550 frt 60 kr., Sebők Pál földbirtokos Csetnek 536 frt 96 kr., Kovács János viaszkeresk. Lukovistye 522 frt 82 kr., Okolicsányi Gáspár földbirtokos Ráho 502 frt 65 kr., Vrbjár Péter* r. k. lelkész Jolsva 501 frt 64 kr., Moesz Miksa földbirtokos Királyi 485 frt 12 kr., Rudnay Károly regále-bérlő Jolsva 484 frt 37 kr., Szeffert Antal földbirt. Csoma 482 frt 50 kr., br. Nyáry Sándor földbirt. Jánosi 479 frt 82 kr., Lukács Béla földbirt. Kövecses 465 frt 97 kr., Gál János* urad. igazg. Rozsnyó 464 frt — kr., Máriaassy Andor földbirt. Rakottyás 456 frt 89 kr., Tornallyay Dezső földbirtokos Tornallya 454

frt 28 kr., Farkas Zoltán földbirtokos Rimaszombat 444 frt 52 kr., Fáy István földbirtokos Uzapanyit 442 frt 82 kr., Neumann Hermann kereskedő Putnok 442 frt 80 kr., Ifj. Süteő István* ügyvéd Rszombat 434 frt 28 kr., Deutsch Áron regálebérlő Murány 425 frt 53 kr., Tornallyay Zoltán földbirtokos Tornallya 425 frt 52 kr., Hámos Aladár földbirtokos Cserencény 422 frt 82 kr., Braun Mór földbirtokos Almágy 421 frt 48 kr., Ambrózy József* ügyvéd Tiszolcz 420 frt 94 kr., Böhm József kereskedő Tiszolcz 417 frt 12 kr., Gaskó János kereskedő Rimaszombat 416 frt 96 kr., Hanvay Aladár földbirtokos Csiz 414 frt 54 kr., Thuránszky Marcell földbirtokos Eger 412 frt 43 kr., Bornemisza Boldizsár földbirtokos Budapest 411 frt 69 kr., Beliczky Viktor* közjegyző Rimaszombat 411 frt 60 kr., Czékus László földbirtokos Lieze 401 frt 14 kr., Engel Adolf kereskedő Rimaszombat 398 frt 42 kr. (Folytatása köv.)

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Azon többek által hangoztatott mendemondával szemben, hogy én néhai anyósom évi járulékának megadóztatása tárgyában a helybeli kir. adóhivatalnál feljelentést tettem, önmagam iránti kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ezen híresztelés minden alapot nélkülöző rosszakaratu rágalom.

Kelt Tamásfalán, 1892. nov. 18-án.

Molnár Lajos.

* Ezen rovatban nem vállal felelősséget a Szerk.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy f. hó 20-án vasárnap Rimaszombatba érkezem és a „**Három Rózsa**“ vendéglőben rendelkezésére állok. — Kiváló tisztelettel

MAYER EDE,

fogorvos.

Nagy fa-eladás!

Mű és bánya

FA-ELADÁS.

A néhai Kerepessy István és Márton kis-csoltói, agy-csoltói, lekenyei, puszta-tereszteyei, pelsüci erdők összes faállománya egészben vagy részletekben

1892. november hó 22-én d. e.

10 órakor Tornallyán

a nagy vendéglőben magán árverés útján el fog adatni, mely időre és helyre a t. vevők azzal hivatnak meg, hogy bánatpénzül 10,000 frt teendő le.

A feltételek előzetesen alólirott zárgondnokkal megbeszélhetők

Kelt Tornallyán, 1892. évi november hó 1-én.

Tornallyay Árpád,
zárgondnok.

Karácsonyi és ujévi tárgyak kiállítása.

Ne mulassza el senki

mielőtt téli árukban, különösen szücs-árúkban és Jäger-ruhákban, harisnyákban, keztyűkben bevásárlását eszközli,

LÖFKOVICS LIPÓT

főtéren levő áruraktárát megtekinteni, hol ezen áruk roppant nagy választékban és a legjutányosabban kaphatók.

O C C A S I O.

400 drb. férfi kalap különböző kivitelben, minden lehető szín- és formában mélyen leszállított áron	75 krtól kezdve.
160 drb. női Valerie-flanel blúz	á 1 frt 20 kr.
100 drb. női alsó nadrág	á 75 kr.
150 drb. női barchet alsó szoknya	á 85 kr.
100 drb. női Valerie-flanel szoknya	á 1 frt 10 kr.

Szücs-árúk minden árban:

500 drb. muff minden színben	75 krtól.
200 drb. női sapka	1 frt 20 krtól kezdve.
100 drb. női gallér	90 krtól kezdve.
80 drb. boa	2 frttól kezdve.
30 drb. fehér és szürke boa	á 3 frt.
100 drb. gyermek téli köpeny roppant olcsó árban.	
600 drb. női felöltő hosszú és rövid.	
300 drb. férfi Jäger-ing	á 85 krtól.
200 drb. férfi Jäger-nadrág	á 85 kr.

Czipők minden árhoz:

Gyermek-ruhákban — barchet-szövet-, vagy trikóból — óriási választék és roppant olcsó árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Karácsonyi és ujévi tárgyak kiállítása.

Karácsonyi és ujévi tárgyak kiállítása.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI TÁRGYAK KIÁLLITÁSA.

A szerkesztőség ünnepe.

Volt már szó bohéme népségről is, ünnepeket már magukat nagy és kis emberek is, azért hát mi tőlünk se veszi rosz néven a közönség, ha egyszer önmagukat ünnepejük.

Hiszen a római törvény nem csak megengedte, de meg is követele, hogy a piacon szel-lyőztesse érdemeit az, kit a „civis romanus“ elismerésével akart jutalmazni.

Ránk nézve még ez az „eigener Lob“ nem is öndicsékvés egészen, mert hiszen először is nem mi vagyunk annak oka, hogy a november 16-ika Ödön napja, hogy e nap éppen a mi vezérünknek, felelős szerkesztőnknek névünnepe, másodsor és nem tudom hányadsor, — mert egész sorszámat mondhatnék, — arról sem tehetünk, hogy Szeless Ödön a „Gömör“ szerkesztője, annyira kedvelt ember, hogy rá a legelső toasztot is egy „ellentétes frakció“ embere mondja.

Mert hát hiszen mi nem akartuk ünnepeletni sem magunkat, sem a szerkesztőt, a mi ezélünk csak az volt, hogy egyszerű kis körben — a „Gömör“ belmunkatársai körében — egy pár pohár bor mellett eltöltve az estét, felköszöntsük lapunk szerkesztőjét névnapja alkalmából.

Az már nem a mi hibánk, hogy a „Három Rózsa“ termében Papp Laci a „Gömör-Kishont“ belmunkatársa, majd dr. Veres Samu, ki ugyan-ezen minőségben szolgálja éles eszével a mi versenylapunkat, felhasználta ez alkalmat arra, hogy szerkesztőnkben a munkaemberét s jellemes jó barátot felköszöntse.

Mi ezért csak köszönettel tartozunk, s ha dícsékedünk vele, csak azokat kívánjuk dícsérni, kik — mint magukat kifejezték — az „elvi álláspont“ daczára is a „Gömör“ szerkesztőjét ünnepeleték Szeless Ödönben.

A lap munkatársai nevében — kik ez alkalommal teljes számmal megjelentünk — először Csernay Dániel, majd Katona Géza mondotta el azt a szívbéli óhajt, mit már privát körben is kifejezett vezérének.

A nyomda-személyzet volt első a felköszöntésben, melynek üdvökívánata aranyos betűkkel fehér papírra nyomva, már a „Rózsa“ termében várta a szerkesztőt. Ugyanezt ismételte a derék korrektor, Vajda István is, maga és a nyomda-személyzet nevében.

Majd Katona Géza és Várhelyi Károly köszöntötték a „Gömör“ nevében Papp Lacit és dr. Veres Samut, kik a másik táborból siettek üdvözölni már előbb az Ödön nevenapját. De Szentmiklóssy Gyula sem maradt hátra, hogy mint az egész ügynek tárgyilagos szemlélője ne éltesse a lap tulajdonosát Draskóczy Lászlót, ki megvetetlen alapját annak a lapnak, melyet — mint a szónok magát kifejezte — a közönség oly örömmel olvas.

Azonkívül a szerkesztőség ünnepén még sok jó barátja is részt vett. Ott volt dr. Hányi Győző kir. ügyész, ki azonban végtelen sajnálatunkra korán távozott; ott volt Lengyel Samu, kit mint az örökifjuság — Simkó Nándor, kit mint a kifogyhatatlan jó kedély emberét vezérével együtt ünnepelet a szerkesztőség. Ott voltak még Pálly Gyula, Bruckner Ferencz, kik a lapban megjelenő hirdetések után járó bélyegilleték kiszabása által állanak összeköttetésben a szerkesztőséggel; Löcherer Gyula s Feledi Ferencz a szerkesztőség kedves barátjai.

Palócz Kálmán már-már kezdett haragudni a sok díkezióra, mely hegedűjét elnémitja, de mégis várnia kellett, míg Katona Géza felolvasta a közönség köréből eredt következő rigmust.

Gömörmegye fővárosa
Lett Pegazus laktanyája:
Ide jöttek költők, írók
Aestetikus műbirálók.
Itt van most az eszes Szeless,
Kinek minden cikkje helyes,
S a ki oly sokat magyaráz,
Gavallér professor Papszász,
Kinek a bálkrónikája
Mutatja, hogy van esztája.
Itt van továbbá Katona
Sikk és kedves minden szava,
Gunyos élce és „alakja“
Lányok szívét elragadja.
És hogy a költő munkája
Ne csak pénz, de pap áldásra
Jusson — jött reverendába
Csernay — lóhalálába.

Ennek van sok a fejébe,
Nem vág senki elejébe.
És hogy fűszerezve legyen
S parfümözve minden helyen
Hozta galambja postának
Hírét Veres-Foghagymának;
Várhelyi ur zengi Póré,
Retek gróf ur tragoedjét;
S törvényszéket szerkeszt Gazda
Elragadó pakonpartja,
Aggot, ifjat elragadva
Eszemadta barna fattya.
De ott jön még ni, ni, ni!
Kis Bodorka s a Gizi.
Teljes most a társaság,
Jelszava „Gömör“ ujság;
Rimel, hirdet, referál,
Okoskodik s . . . idogál

No hiszen idogált is úgy a Rózsán, mint utána a Vadász kürtben, míg utoljára a pislogó hajnalon a kakas fogadta a hazaérkezőket ezzel a kukorikolással:

Éljen a „Gömör“ felelős szerkesztője!

Levelezés.

I. Hölgyek válasza.

A „Gömör“ szerkesztőségének

Rimaszombat.

A „Gömör“ 28. számában közölt „felhívás a hölgyekhez“ című kérdésre, a mi óhajunk az volna, ha egy álarcos bál létre jöhetne. Ezt kívánja

Két vidéki nő.

II. Tekintetes Szerkesztő ur!

Ugyan mondja csak, van-e kedvesebb mulatság, mintha az emberek levette a mindennapi lét megszokott köntösét, elváltozott alakban s álarcczal fődve arcukat jelennek meg ünnepeini.

A titokzatosság leple takarja az embereket s mulathatunk, hogy senki sem tudhatja, ki mulat, tréfázhatunk, bolondozhatunk, szurhatunk s vághatunk, s senki sem tudja, ki műveli ezt, s ha szavunk valakit talál, hah! mily kint teremtünk annak, kit sujtottunk; mily vágyva keresi, kit rejthet a titkos burok?!

S még hozzá a szívek csatája is hogy dul a titokzatosság leple alatt. Hány szerető szívet összehoz, mint szövetségest, hány meghódolást, s hányszor kétségbeesett leleplezést szül az a hamis álarc. Igen, feleség férjének, s ez a manna k vall szerelme, holott azt hitte, kedvesével van együtt; a lányka pedig reá jó, hogy kedvese titkon mással is mulat, s az ifju, hogy kedvesének ő nem tudom hanyadik szerelme.

Van tehát a jelmezben s az álarczban inger elég. S a hol van inger, ott az emberek szívesen sereglenek.

Mennyi és mily szemenszedett kis ördögök kerülnek oda, de oly ördögök, kiknél csak a vörös fekete ruha — vörös szarvacskák emlékeztetnek az ördögre, egyébként angyali arc, angyali termet.

Oly gyönyörű alakokat szolgáltatnának ezek mellett a kis ördögök mellett egy kedves „postagalamb“, egy-egy történeti XIV. Lajos korabeli jelmez, Hungária büszke alakja, a magyar népelet sikerült személyesítői, a füstös cigány jelmez, horkvát, román, stájer népviselet kaczkias menyecskei, az ábrándos rajnamelléki német szerelmes leány, a tavasz, nyár, ősz, tél személyesítői, a virágok tündére virágjai között libegve stb. stb.

De hát ezeket ki-ki megszerezné és alkotná magának izlése szerint, s az bizonyos, hogy annál szebb, annál kedvesebb lenne a megjelenés, minél tarkább lenne a jelmez.

Rajta hát édes hölgyeim, üssünk össze egy álarcos jelmez estélyt! Rimaszombat és vidéke, tudom soha nem mulatott úgy, mint mulatna akkor.

Maradandó emléke meg az lenne a mulatságnak, ha az álarc alatt a jobban megnyilatkozott szív a büszke férfi-fajt jobban meghódítva, hymen rózsálczaival nyugózná le a szabadságuknak még örvendő, házasodni nem akaró fiatalogot.

Én hiszem, hogy úgy lesz, azért a cigány-leány nem marad ki az estélyből.

Tisztelettel

Sz. E.

Szinügyünk.

Már azt hittük, hogy a színészet érdekében megindított mozgalmunkkal fel kell hagynunk, mert az egész ügy ép a kinálkozó szintársulatok huza-vonáján látszott megfenekleni.

Nap-nap után ígérte hol egyik, hol másik társulat, hogy már jön, jön okvetlenül. A terminusok ki voltak tűzve, de el is multak; és se október 9-én, se 15-én, se november 3-án, se

16-án nem láttuk a világot jelentő deszkákat, pedig hát Miskolczi meg Kárpáthy színész-direktorok azokat igen szépeknek mondták.

Végre-valahára mégis csak lett azért szintársulatunk; B á t o s y a jövő szerdán már Le-coqu nagy operettjét a „Kanári hercegnőt“ hozza színre. Megelőzi egy alkalmi „Prolog“, „Rimaszombat nemtője“ czímmel s alkalmi nyitány. A „Prolog“ szerzője Kunhegyi Miklós a társulat tagja, ki irodalmi körökben jó névvel bír, a nyitány s a prolog zenéjének szerzője a társulat karnagya Fekete József. Második előadásul „Márványhölgyek“ színmű, s harmadik előadásul szombaton „A diurnista“, legujabb énekes bohózat kerül színre. A társulat előbbi működési helyéről Jászberényből, a legszebb emlékekkel távozott, a mit az ottani sajtó meleg elismeréssel hangsúlyoz.

Ez alkalommal ismételtén felhívjuk a közönség figyelmét azon dolgokra, melyeket a színészet érdekében már elmondottunk.

A szinpartoló egyesület, a polgári kör elnöke nagyon sokat tehetnének a színészek rövid itt tartózkodása alatt az iránt, hogy a közönség minden műzlésséi bíró rétege megkedvelje a színészetet, a kulturának emez egyik sarkalatos előmozdítóját.

Részünkről csak ajánlani tudjuk, hogy minél több bérleti jegyet szerezzen a közönség, mert csak akkor számíthat a színészek részéről is élvezetes estékre, ha az élvezetekért cserében tőle telhetőleg leveszi az anyagi gondok terhét a színészeink válláról s pártolásával biztosítja itteni anyagi existenciájukat.

Színházi jelentés.

Becsés tudomására juttatom Rimaszombat város és vidéke műpartoló lakosságának, miszerint minden műfajra szervezett társulattal a működést f. évi november hó 22-én „Kanári hercegnő“ nagy operettel megkezdem.

Nem hangzatos ígéretekkel jó társulatom, de azon szándékkal hogy a megingott bizalmat helyreállítsa. A közönség jóhiszeműségével legközelebb történt visszaélést is helyre fogjuk hozni a színészet érdekében, hogy senki ne károsodjék.

Idényünk biztosítására 16 előadásra bérletet hirdetünk, a bérlet-pénz utólagos befizetésével, midőn a bérletben ígért kötelezettségeknek eleget tettünk.

Bérletárak 16 estére: Oldalülés s két első sor 12 frt, 3-ik, 4-ik s 5-ik sor 10 forint, a többi sor 8 forint.

M ü s o r:

Szegény Jonathán, Madarász, Kanári hercegnő, Királyfogás, Eleven ördög, Don Caesar, Nebántsvirág, Ördög a földön, Hoffmann meséi, Czigánybáró operettek. — A paraszt tromf, Az elátkozott fiu, A siroki románcz, Kósza Jutka, Kondorosi szép csaplárné népszínművek. — A márványhölgyek, Fedora, A próféta, színművek. — A megboldogult, Pont Biquet család, A rossz ember, Papageno, A rendjel vigjátékok. — A diurnista, Ne hagyj magad Schléssinger, A bolondok háza, Tricoche és Cacolette bohózatok, valamint több más nevezetes ujdonság.

Társulatom névsora:

Nők: B. Polgár Fanni, drámai szende, hősnő. Laky Eugénie, operette coloratur énekesnő. Szathmáry Zsuzsika, operette s népszínmű énekesnő. Szabóné Mariska, szubrette énekesnő. Szűcs Margit, naiva, énekesnő. Szabó Etel, naiva társalgási. Szilágyi Berta, anya s comica. Radák Róza, Szenesiné Irma, Arányi Emma, Abonyi Berta, Nagy Erzsí segédszínésznők s kardalosnők.

Férfiak: Batosy Endre, bariton énekes, jellemszínész (igazgató.) Kunhegyi Miklós, salonomicus, bonvivant (titkár.) Polgár Béla, operette-tenor buffo, énekes. Polgár Károly, kedélyes apa comicus. Szabó Gábor jellem és apa. Pálffy János, szerelmes és társalgási. Szitai László, énekes, naturbursch. Polgár Antal, segéd-comicus. Péchy Antal, Kovács Dezső, Szenesi István, Várady Béla, segédszínészek s kardalosok. Fekete József karnagy, Kövessy Dezső sűgő. Szenesi István szertáros.

A bérlet összeiratásával s más igazgatói teendőikkel Kunhegyi Miklós színházi titkár bizatik meg.

Rimaszombat, 1892. november 16-án.

Hódoló tisztelettel

Batosy Endre, szinigazgató.

Erdészeti bizottsági ülés.

A közigazgatási erdészeti bizottság rendes havi ülése pedig f. hó 16-án kevesebb érdeklődés mellett tartatott meg, pedig ha nem is minden ülésen, de gyakorta itt is fordulnak elő oly valóban közérdekű ügyek melyek megérdemelnék, hogy a különben is kevés tagból álló bi-

zottság némely tagjai az ezen bizottságba tör-
tént megválasztásukban nyilvánuló bizalommal
szemben élénkebb érdeklődést tanúsítanak a
bizottság tárgyalása alá kerülő közügyek elin-
tézése iránt annál inkább, mert anélkül, hogy a
bizottság bármely tagjának őszinte jóakarátában
ügybuzgalmában és tehetségében kételkednénk
mégis ki kell jelentenünk, hogy több szem töb-
bet lát. És élénkebb részvét mellett aligha emel-
kedett volna határozat erőre a kir. földmiv.
miniszteriumnak f. évi 44897. számú rendeleté-
vel jóváhagyott s ezen ülésben is tárgyalt oly
javaslat, értjük a jövő 1893. év január 1-től a
községek terhére rendszeresítendőnek és betöl-
tendőnek kimondott 5 erdőőri állást, — mely a
közönségre az intézmény által nyújtott előnyök-
kel semmi arányban nem álló oly súlyos terhet
helyez, hogy annak nyomása alatt a már-már
roskadásig terhelt egyes erdő-birtokosok — ki
merjük mondani, ne lenne igaz — vagy jelen-
téktelen erdőbirtokuktól fognak szabadulni, vagy
le fognak roskadni. E kérdésre különben még
— úgy fordulhat — visszatérünk.

Ezen ülésben részt vettek Bornemisza
László alispán elnöke alatt, Hajós Gyula, kir.
alerdőfelügyelő, Szöcs Miklós kir. alerdőfelügyelő
erdőgondnok, Császkóczy Károly és Bányai Fe-
rencz jegyző.

Tanítói gyűlés.

Feled, 1892. nov. 14.

F. hó november 1-én Tornallyán megtar-
tott gömörmezei ev. ref. tanítói nagy gyűlés
kebeléből kiküldött bizottság hétfőn délelőtt 9
órákor Feleden értekezletet tartott.

A bizottsági tagok — számszerint 15-en
ev. ref. tanítóink jeleséből — élénk érdeklődést
tanúsítva gyűltek össze az ev. ref. tanító laká-
sán, hogy ott fűszte. Batta György simonii ev.
ref. lelkész és isk. vál. elnök vezetése alatt, a
nyugdíjalapul szolgáló fizetések bevállásánál igaz-
ságos és egyöntetű megállapodásra jussanak.

Tiszt. Batta György biz. elnök melegen
üdvözlö a megjelent tagokat, osztozik az ev. ref.
tanítók azon elégedettségében, melyet a nagy-
méltóságú ministerium azon intézkedése okozott,
hogy a tanítói díj-leveleket fele részben kántori,
fele részben pedig tanítói chártnak minősít-
te. Ez ellen keresnek orvoslást, midőn a nm.
Minister ur augusztus 20-ikán 37290. sz. a. kelt
rendelete alapján, Gömörvármegye kir. tanfel-
ügyelőjének az 1891-ik évi LXIII. t. cz. végre-
hajtása tárgyában kiadott utasítása szerint, egy
minden tekintetben elfogadható tervezetet igye-
keznek készíteni.

Fövevényes Bertalan hanvai tanító, egy
szakszerűen kidolgozott s helyesen megokolt ter-
vet készített, mely szerint a díjlevelekben fog-
lalt fizetések a tanítói és kántori munka arány
szerint volnának szétosztandók, tekintetbe véve,
hogy hány órát foglalkozik minden egyes tanító
külön a tanítással, külön az ének-vezéri teen-
dőkkel. E tervezet azonban bármily jogos és
természetesnek látszott, elfogadható nem volt,
mert a hivatkozott min. rendelet utasítása más-
képpen intézkedik.

Ez utasítás értelmében Csizy Miklós simonii
tanító, egyleti elnök, egy alaposan kidolgozott
tervvel állott elő, mely Becske Bálint jánosii
tanító egyszerűsítésével fogadtatott el.

A tervezet folytán minden ev. ref. tanító
nyomatott, fejezetekkel ellátott rovatot íveket
kap, melyeket a valóságnak megfelelő adatokkal
kitöltve s a díjlevel hiteles másolatát mellékelve
az egyesületi elnökhöz küldenek, ki azokat együt-
tesen egy kérvény kíséretében a kir. tanfelügye-
léség útján a nagym. ministeriumhoz fogja fel-
terjeszteni.

A rovatos ívek fejezetei: I. Tisztán tanítói
illetmények: Földbirtok, különféle czimen szedett
tandij, vizsga-tiszteletdíj, alapítványok és fafi-
zetés. II. Tisztán kántori illetmények: temetési
díj stb. III. Szét nem választható illetmények:
párber terményben vagy pénzben, földmunka,
vagy munkaváltság s egyéb szolgálmányok.
Ezek fele részben tanítói, fele részben kántori
fizetésnek tekintendők. IV. Nyugdíjba be nem
számítható illetmények: lakás, belsőség, iskola-
fűtéshez adott fa és favágatás. Ha a failletményé-
ből kell a tanítónak az iskolát fűtetni, úgy abból
5—6 méter ezen rovat alá esik.

Minden egyes tételek részletezve s pénz-
értékben is elszámolva kiirandók. A buza köb-
lének ára 8 frt, a gabona 6 frt, a zab 3 frt, a
fa bécsi ölenként (4 méter) 8 frt értékben hatá-
rozott felszámítatni.

E fontos kérdés letárgyalása után a bizottság
ngs Gróó Vilmos kir. tanácsos tanfelügyelő
urnak a tanító-egylet nevében jegyzőkönyvileg
köszönetet szavaz, azon meleg érdeklődésért,
melyet felekezeti tanítóink iránt tanúsít, de kü-
lönösen a nyugdíj ügyben kimutatott buzgó fá-
radásaiért.

Csizy Miklós egyleti elnök egy törzs-
könyv elkészítetését ajánlja, melyben nemcsak
a működő ev. ref. tanítók élettrajza, minősítése
foglalassék, hanem a díjlevelek is, a nyugdíj-
alapul utólag bevallott részletek szerint. Az in-
ditvány helyeslőleg fogadtatott azon megjegy-
zéssel, hogy a törzskönyv kitöltése csakis a nyug-
díj-alap alá bevallott díjlevelek jóváhagyása után
foganatosítandó.

Tiszt. Batta György vál. és biz. elnök
urnak a tanítói érdekek iránt tanúsított buzgó
és odaadó munkálkodásáért jegyzőkönyvileg kö-
szönetet szavaz a bizottság.

Végül a nagygyűlés jegyzőkönyvének hite-
lesítése után az értekezlet feloszlott.

A gyűlés befejezése után a feledi vasuti
állomáshoz ment a bizottság ebédre, de hát a
vendéglős nem azért vendéglős, hogy 15 embert
kész ebédrel várjon, s így a sovány ebédet csakis
a kedélyesen eltöltött délután feledtette s annak
a tudata, hogy helyesen oldották meg a reájok
bizott nagy feladatot.

Szabados László.

Meglepő bűnyomok.

Minden történelem azzal kezdi a magya-
rokról irt historiát, hogy ők kezdetben nomád
életmódot folytatva barangoltak ázsiai hazájuk-
ban. Baromsordáikkal együtt vonultak egyik
helyről a másikra.

Hála, azonban a hét vezér honkereső törek-
vésének, Árpád honfoglalásának és Szent-István
alkotmány-alkotó szellemének, a magyarfaj fel-
hagyott a nomád életmóddal, belépett a nyugoti
kultúra körébe.

Bizonyára sok büntetés, sok üldözés kellett
míg különösen az alsóbb nemzedékből e vonás
kiirtatott, úgy, hogy a nomád életre való hajlam
a földmivelés és állattenyésztés természetes kor-
látai közé szorított.

De a culturának századokra menő hatalma,
a jogrendnek századokon át gyakorolt szigora
sem tudta kiirtani egyes vidékek egyes fajzatai-
ból a kóbor nomád természetet.

Még ma is vannak alakok, kik nyájaikkal
egy vidéket bekóborolnak, határból-határba, s e
kóborlásukat arra is felhasználják, hogy nyájai-
kat „megszaporítsák.“ Persze a közrend köze-
gei az ilyen egyének „nyáj-szaporulatát“ mindig
éber figyelemmel kísérik, mert az eféle kóbor-
egyéneknél nagyon is megvan a valószínűség,
hogy a „szaporítás“ törvénytelen, a büntető tör-
vény által tiltott uton történik.

Első sorban a csendőrség az, mely ez irány-
ban a figyelmét mindig ébren tartani jónak
látja.

Ezen hasznos elv követésének köszönheti
a helybeli csendőrparancsnokság is, hogy meg-
lepő bűnyomokra jutott.

Rég figyelemmel kísérte a csendőrség Cza-
var István Tatárt is, ki melléknevét ki is érde-
melte, mert igazi tatár módra barangolta be a
megye egy-egy vidékét, hol itt, hol meg amott
tűnően fel egy-egy nagyobb nyájjal.

Igaz, hogy vannak, kik feles gazdálkodás-
ban juhokat szaporításra elvállalnak majd ettől,
majd attól, de a stabilitás teljes hiánya mégis
nagyon felhívta a csendőrség figyelmét.

Majd Péterfalán, majd Pongyelokon, majd
Ráhón tűnt fel egy-egy hatalmas, százakra menő
juh-nyájjal.

De még ennél is inkább jobban kihívta a
csendőrség figyelmét, hogy Czavar István Tatár,
az egyszerű baco kárára f. évi márczius
hó 18 és 19-ike közti éjjelen nagy lopást követ-
tek el Pongyelokon, hol akkor tartózkodott.
A kamra falán hatolt be a tolvaj, vagy hatolt
be a tolvajok, egy zárt szekrényt feltörték,
s abból egy fekete kendőbe burkolt csomagot
elvittek.

A kárvallott ekkor kénytelen volt egy
nagy titokkal a nyilvánosság elé is kirukkolni, a
mely titkot azonban a tolvaj úgy látszik jól tu-
dott. Meglepő dolgok kerültek ekkor a nyilván-
osságra. Kiderült, hogy Czavar István Tatár-
tól elloptak egy drb 1710 frtról szóló, egy drb.
1530 frtról szóló és 1 drb 6800 frtról szóló taka-
rékpénztári betét-könyvecskét, mindannyi a gö-
mörmezei nép és iparbank által kiállítva.

Ugyanezen csomagban volt 22 drb 5 frtos
bankjegy 2 drb 1 frtos bankjegy, továbbá egy
100 frtos kötvény, egy 50 frtos kötvény, egy
200 frtos kötvény, továbbá 1110 frtról szóló kül-
önféle összegű kötvények. Összesen elloptak
tehát 11612 frt értéket. Ez az eredmény al-
posan rászolgált, hogy a hatósági közegek éber
figyelemmel kísérik Czavar Istvánt, mert nem
mindennapi dolog, hogy egy juhásztól 11000 frt
körüli értéket ellopjanak, — s ezenkívül neki
még maradjon vagy 20.000 frt vagyona.

Honnan vette a vagyont? A közbiztonság
embereinek e kérdést megoldani meg kell ki-
sérteni.

S amint alkalmunk volt megbízható forrás-
ból értesülni, meg is kísérelte.

Még mult hó 8-án történt, hogy Vasváry
Lajos őrsvezető és Fischer Armin csendőrök-
ből álló járőr Ráhora érkezvén, alapos vizsgálat alá
vette Czavar István Tatár juhnyáját.

Mindjárt az első vizsgálatnál feltűnt, hogy
a juhok a legkülönbözőbb jegyekkel vannak el-
látva, úgy annyira, hogy szinte hihetetlen, hogy
azok rendez-uton kerültek együvé.

Czavar István kérdőre is vonatott, hogy
hol vette a juhokat s hol vannak a passzusok,
ő azonban sem a juhok szerzéséről nem tudott
kielégítő felvilágosítást adni, sem pedig a passzu-
sokat előadni, a mellett egy csomó ellentmon-
dásba keveredett.

A csendőrök erre zár alá vették az egész
nyáját s z á m r a 281 drb juh o t.

A megejtett zárlat után az összes juhok a
legalaposabb szemle alá vétettek, alapos leírá-
suk eszközöltetett, biztos jelzésekkel ellátattak,
Edvy István csendőr-hadnagy parancsnok pedig,
ki ezen ügyet ritka éleslátással és körültekint-
téssel vette kezébe s vitte a biztos cél felé,
körözvényt bocsátott ki, melyet négy vármegye
törvényhatóságának megküldött, s az esetle-
ges károsultakat jelentkezésre
hívta fel.

A felhívásnak meg is volt a praktikus ered-
ménye, mert sok károsodott jelentkezett eddig
is, s néhányan közülök Czavar István tatár nyá-
jában a maga juhait fel is ismerte. Ezzel elju-
tott a páratlan ügyességgel vezetett bűnyomoz-
zat az első sikerhez.

Hogy a netán károsodott közönség figyelme
ezen ügyre minél jobban fel legyen hiva, kö-
zöljük Czavar István Tatár ráhói juhaira vo-
natkozó adatokat.

A birkák leírásai a következők: 90 drb bá-
rány, ezek közül 4 drbnak a jobb füle hegye
levágva, 1 darabnak a bal füle hegye levágva, 1
darabnak a bal fülén elől, és a jobb fülén hátul
van kivágott jegy, a többi bárány jegytelen;
28 drb ürü, ezek közül 1 darabnak a bal füle
széle levágva; 5 drb kos mind jegytelen; 141
drb anyajuh, ezek közül 1 drbnak mind a két
füle hegye levágva, 1 darabnak bal füle hegye
levágva és elől kiszegve; két darabnak bal füle
hegye levágva és hátsó széle kiszegve, 1 darab-
nak bal fülén nagy keresztvágás, 1 darabnak jobb
füle elől csipkés, 7 darabnak bal füle hegye le-
vágva, 1 darabnak jobb füle elő oldalán kimet-
szett jegy, 1 darabnak a bal- és jobb fülén há-
tul kimetszett jegy, 1 darabnak bal füle hegye
levágva és jobb füle előrészen is kivágva, 3 da-
rabnak bal füle hegye levágva és jobb füle há-
tul kiszegve, 2 darabnak fülei hátul kiszegedve,
1 darabnak jobb füle hegye levágva és bal
füle hátul kiszegedve, 1 darabnak bal füle hátul
kiszegedve, 1 darabnak bal füle hegye levágva
és elől kiszegedve, a jobb hátul kiszegedve,
1 darabnak bal füle elől kiszegedve, tehát a
jegy 20 féle. A 281 drb közül 2 drb. már levá-
gatott és 15 drb a f. évi okt. 20-án Rszombatban,
megtartott országos vásár alkalmával egy bakos-
tőréki mészárosnak eladatott, hol szükség esetén
a bőrei megtekinthetők.

Csarnok.

MARGIT KÖNYVÉBŐL.

Mint a rabmadárnak a keskeny kalitka,
Olyan az életem töled elszakítva,

En édes virágom.
Most, hogy oly messzire kerültem el tőled,
Hová a szellő sem hozhat hirt felőled,
Gyászos a világom.

Mint a korhadó fa, melynek nincsen lombja,
Hervad el életem fájd magányomba',

Keserves gyász között;
Esengve repülnék naponta el hozzád
Oh bár idejőnnél s lelkem idehoznád,
Nem lennék üldözött.

Városról városra hasztalan bolyongok,
Szívemnek vágyai hervadó falombok,
Gyászosan zizegnek . . .

Oh mily édes lenne kicsiny családfészek,
Hasztalan keresem, végkép elenyészett,
Pedig úgy szeretlek . . .

Oh milyen szép lenne elvonulva ketten —
Rejtve a világtól élni önfeledten,
Csak egymásnak élve . . .

Ott, hol a boldogság örökösen tarthat
Ott, hol kaján módon ebként meg nem marhat,
A világnak éle.

A dicsvágy hajszáját levetném a porba,
Ugyis megsebezett kinosan százzsorta
S mostohán bánt velem.

Ott borulnék eléd, ott dőlnék karodba,
Megnyugodott szívvel, vágyakból kifogyva,
En édes gyermekem

Kunhegyi Miklós.